

บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษารุ่งนี้มุ่งศึกษาระดับพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรค เอชไอและผู้ป่วยโรค เอชไอ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากรและปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรค เอชไอและผู้ป่วยโรค เอชไอของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อโรค เอชไอและผู้ป่วยโรค เอชไอในจังหวัดสระแก้วและจังหวัดปราจีนบุรี

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่อยู่ในข่ายของการศึกษารุ่งนี้คือ บุคลากรทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อโรค เอชไอและผู้ป่วยโรค เอชไอ ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดสระแก้ว 7 แห่ง และจังหวัดปราจีนบุรี 8 แห่ง ดังนี้

จังหวัดสระแก้ว

1. โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว
2. โรงพยาบาลรพีพร
3. โรงพยาบาลวังน้ำเย็น
4. โรงพยาบาลคลองหาด
5. โรงพยาบาลตาพระยา
6. โรงพยาบาลวัฒนานคร
7. โรงพยาบาลค่ายสุรสิงหนาท

จังหวัดปราจีนบุรี

1. โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
2. โรงพยาบาลศรีมหาโพธิ์
3. โรงพยาบาลศรีมโหสถ
4. โรงพยาบาลบ้านสร้าง
5. โรงพยาบาลกบินทร์บุรี
6. โรงพยาบาลนาดี
7. โรงพยาบาลประจันตคาม
8. โรงพยาบาลค่ายจักรพงษ์

โดยมีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ที่ตกเป็นตัวอย่างของการศึกษารุ่งนี้ 531 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (รายละเอียดในภาคผนวก) แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์
- ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อโรคเอดส์
- ส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์ (สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์)

รายละเอียดของแบบสอบถามแต่ละส่วนมีดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่ง และลักษณะงานที่ปฏิบัติ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมค่าจำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ลักษณะคำถามเป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ (multiple choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 16 ข้อ โดยให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและเป็นคำถามแบบถูกผิดอีก 3 ข้อใหญ่ จำนวน 15 ข้อย่อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนการตอบคำถามทั้ง 2 แบบ ดังนี้ กรณีที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อโรคเอดส์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 14 ข้อ เป็นข้อความเชิงบวก 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 301, 303, 304, 306, 307, 310 และ 314 และเป็นข้อความเชิงลบ 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 302, 305, 308, 309, 311, 312 และ 313 ซึ่งค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 14-42 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
1	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย
2	ไม่แน่ใจ	ไม่แน่ใจ
3	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วน ก. เป็นข้อคำถามสำหรับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ จำนวน 9 ข้อ และส่วน ข. เป็นข้อคำถามสำหรับบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ จำนวน 9 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ไม่เคยปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน	พฤติกรรมที่ปฏิบัติ
0	ไม่เคยปฏิบัติ
1	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	ปฏิบัติเป็นประจำ

การศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษามูลค่าการพยาบาลซึ่งจัดว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่ควรจะมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และมีเจตคติที่ดีต่อโรคเอดส์ รวมทั้งมีพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์ เป็นอย่างดีอยู่แล้ว เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและเป็นแหล่งข้อมูลที่จะให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยและประชาชนทั่วไป เหตุผลดังกล่าวนี้มีส่วนทำให้ระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และระดับคะแนนเจตคติต่อโรคเอดส์ อีกทั้งพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์ของตัวอย่างของการศึกษารุ่นนี้อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งระดับคะแนนแต่ละส่วนเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบกับการกระจายความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

- ระดับต่ำ หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ตั้งแต่ 0 ถึง 18 คะแนน
- ระดับปานกลาง หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ตั้งแต่ 19 ถึง 22 คะแนน
- ระดับสูง หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ตั้งแต่ 23 คะแนนขึ้นไป

ระดับเจตคติต่อโรคเอดส์

ระดับต่ำ หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามเจตคติต่อโรคเอดส์ตั้งแต่ 14 ถึง 36 คะแนน

ระดับปานกลาง หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามเจตคติต่อโรคเอดส์ตั้งแต่ 37 ถึง 39 คะแนน

ระดับดี หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามเจตคติต่อโรคเอดส์ตั้งแต่ 40 คะแนนขึ้นไป

ระดับพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์

ระดับต่ำ หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ตั้งแต่ 0 ถึง 13 คะแนน

ระดับปานกลาง หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ตั้งแต่ 14 ถึง 16 คะแนน

ระดับดี หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ตั้งแต่ 17 คะแนนขึ้นไป

ระดับพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์

ระดับต่ำ หมายถึง มีคะแนนการตอบคำถามพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ตั้งแต่ 0 ถึง 10 คะแนน

ระดับปานกลาง หมายถึง คะแนนการตอบคำถามพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ตั้งแต่ 11 ถึง 13 คะแนน

ระดับดี หมายถึง คะแนนการตอบคำถามพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ตั้งแต่ 14 คะแนนขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอให้แพทย์วิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำหนังสือถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี และผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั้ง 15 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือ เพื่อขออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูล เสนอคณบดีแพทย์สาธารณสุขและผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกแห่งด้วยตนเอง
3. ขอความร่วมมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ เข้าพบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาลที่ตกเป็นตัวอย่างทั้ง 15 แห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา
4. นำแบบสอบถามมอบแก่หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล เพื่อแจกแบบสอบถามแก่ผู้ที่ตกเป็นตัวอย่าง และขอให้ผู้ที่ตกเป็นตัวอย่างกรอกข้อมูลและตอบคำถามในแบบสอบถามด้วยตนเอง
5. กำหนดวัน เวลาที่จะ เก็บรวบรวมแบบสอบถามกับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

การประมวลข้อมูล

ขั้นตอนการประมวลข้อมูลมีดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน
2. จัดทำคู่มือลงรหัส
3. ลงรหัสในแบบสอบถาม เพื่อ เปลี่ยนข้อมูลเป็นตัวเลข
4. บันทึกข้อมูลที่ได้ลงรหัสแล้วในแผ่นบันทึก (diskette)
5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (statistical package for the social sciences)

การตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้าง เครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ โดยศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์พิจารณา ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้มีเนื้อหาตรงตามที่ต้องการวัดแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการพยาบาลที่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลอ่างทอง จำนวน 30 คน และได้แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของแบบสอบถามอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้จริง

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือ การกระจายอัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์พฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและการกระจายอัตราร้อยละ
3. วิเคราะห์การจำแนกหมู่ (multiple classification analysis หรือ MCA) โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระหลายตัวพร้อมๆกัน เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ดีเพียงใด และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวทั้งก่อนและหลังการควบคุมตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ

นิยามศัพท์

บุคลากรทางการแพทย์ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเทคนิค และเจ้าหน้าที่พยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดสระแก้วและจังหวัดปราจีนบุรี

โรงพยาบาลของรัฐ หมายถึง โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงกลาโหมที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสระแก้วและจังหวัดปราจีนบุรี

ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีเชื้อเอชไอวีในกระแสโลหิตแต่ยังไม่ปรากฏอาการและอาการแสดงของโรคเอดส์

ผู้ป่วยโรคเอดส์ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีเชื้อเอชไอวีในกระแสโลหิตโดยปรากฏอาการและอาการแสดงของโรคเอดส์

นิยามตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

อายุ หมายถึง อายุเต็มปีของบุคลากรทางการแพทย์พยาบาลนับถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) อายุ 19-29 ปี 2) อายุ 30-39 ปี และ 3) อายุ 40 ปีขึ้นไป

สถานภาพสมรส หมายถึง ประเภทของสถานภาพสมรสของบุคลากรทางการแพทย์พยาบาล แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้ 1) โสด 2) สมรส 3) หม้าย 4) หย่า 5) แยกและเลิกกัน และในกรณีที่น่าสถานภาพสมรสเป็นตัวแปรอิสระจะแบ่งกลุ่มสถานภาพสมรสเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) โสดหรือเคยสมรส และ 2) สมรส

วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของบุคลากรทางการแพทย์ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี และ 2) ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ลักษณะงาน หมายถึง ชนิดหรือประเภทของงานประจำที่ปฏิบัติ เช่น การให้การพยาบาลผู้ป่วยในตึกผู้ป่วยใน การซักประวัติ การทำบัตรผู้ป่วยที่ห้องบัตร เป็นต้น แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) งานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยโดยตรง และ 2) งานอื่นๆ

ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน หมายถึง จำนวนปีที่ปฏิบัติงานหลังจบการศึกษาด้านการพยาบาลครั้งแรกจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) ระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี และ 2) ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ หมายถึง ความสามารถของบุคลากรทางการแพทย์ในการคิด เข้าใจ นำไปประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ และประเมินค่าในเรื่องเกี่ยวกับโรคเอดส์โดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้คือ ความเป็นมาและความหมายของโรค สาเหตุของโรค การติดต่อของโรค บุคคลที่เสี่ยงต่อโรค พยาธิสรีรวิทยา การวินิจฉัย การรักษา และการป้องกันโรค โดยวัดจากจำนวนคำตอบที่ตอบถูกในการตอบคำถามเรื่องความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แล้วจึงพิจารณาแบ่งเกณฑ์ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็น 3 ระดับดังนี้ 1) ระดับต่ำ 2) ระดับปานกลาง และ 3) ระดับสูง โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

เจตคติต่อโรคเอดส์ หมายถึง ความคิดเห็นและความรู้สึกนึกคิดของบุคลากรทางการแพทย์พยาบาลที่มีต่อโรคเอดส์ ซึ่งอาจจะแสดงออกในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และมีความรู้สึกที่ดีหรือมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรคเอดส์ โดยวัดจากคะแนนของคำตอบในการตอบคำถามเรื่องเจตคติต่อโรคเอดส์ แล้วจึงพิจารณาแบ่งเกณฑ์ระดับเจตคติต่อโรคเอดส์ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1) ระดับต่ำ 2) ระดับปานกลาง และ 3) ระดับดี โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับเจตคติต่อโรคเอดส์ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

พฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมทางการแพทย์พยาบาลแก่ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ของบุคลากรที่เคยมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ซึ่งวัดจากคะแนนของคำตอบจากการตอบคำถามเรื่องการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ แล้วจึงพิจารณาแบ่งเกณฑ์ระดับพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1) ระดับต่ำ 2) ระดับปานกลาง และ 3) ระดับดี โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมทางการพยาบาลแก่ผู้ป่วยโรคเอดส์ของบุคลากรที่เคยมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งวัดจากคะแนนของคำตอบจากการตอบคำถามเรื่องการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ แล้วจึงพิจารณาแบ่งเกณฑ์ระดับพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1) ระดับต่ำ 2) ระดับปานกลาง และ 3) ระดับดี โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

ลักษณะทั่วไปของบุคลากรทางการพยาบาลที่ตก เป็นตัวอย่างของการศึกษารุ่นนี้ (ตารางที่ 1) มีดังนี้

1. เพศ

บุคลากรทางการพยาบาลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 96.0) ที่เหลือร้อยละ 4.0 เป็นเพศชาย

2. อายุ

บุคลากรทางการพยาบาลมีอายุเฉลี่ย 30.8 ปี มีสัดส่วนของผู้ที่มีอายุระหว่าง 19-29 ปี และอายุ 30-39 ปี เท่ากัน คือร้อยละ 42.9 อีกร้อยละ 13.4 มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป ที่เหลือร้อยละ 0.8 เป็นกลุ่มที่ไม่ตอบ

3. สถานภาพสมรส

บุคลากรทางการพยาบาลส่วนใหญ่เป็นโสด (ร้อยละ 54.0) รองลงไปเป็นผู้ที่สมรส หย่า หม้าย และแยกและเลิกกัน (ร้อยละ 42.9, 1.9, 0.8 และ 0.4 ตามลำดับ)

4. วุฒิกการศึกษา

บุคลากรทางการพยาบาลมีผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าและผู้ที่ยังจบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 50.3 เปรียบเทียบกับร้อยละ 49.7

5. ลักษณะงาน

บุคลากรทางการพยาบาลส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยโดยตรง (ร้อยละ 72.9) ที่เหลืออีกร้อยละ 27.1 เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยโดยตรง

ตารางที่ 1 การกระจายความถี่และการกระจายอัตราร้อยละของบุคลากรทางการแพทย์
ที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และผู้ป่วยโรคเอดส์ จำแนกตาม
ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน	อัตราร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	4.0
หญิง	510	96.0
รวม	531	100.0
อายุ		
19-29 ปี	228	42.9
30-39 ปี	228	42.9
40 ปีขึ้นไป	71	13.4
ไม่ตอบ	4	0.8
รวม	531	100.0
อายุเฉลี่ย		30.8 ปี
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		7.5 ปี
อายุต่ำสุด		19 ปี
อายุสูงสุด		55 ปี
สถานภาพสมรส		
โสด	287	54.0
สมรส	228	42.9
หม้าย	4	0.8
หย่า	10	1.9
แยก, เลิกกัน	2	0.4
รวม	531	100.0
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	267	50.3
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	264	49.7
รวม	531	100.0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน	อัตราร้อยละ
ลักษณะงาน		
งานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยโดยตรง	387	72.9
งานอื่นๆ	144	27.1
รวม	531	100.0
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี	319	60.1
11 ปีขึ้นไป	207	39.0
ไม่ตอบ	5	0.9
รวม	531	100.0
ระยะเวลาการปฏิบัติงานเฉลี่ย		9.5 ปี
ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน		7.3 ปี
ระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำสุด		1 ปี
ระยะเวลาการปฏิบัติงานสูงสุด		38 ปี
ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ (คะแนนเต็ม 31 คะแนน)		
ระดับต่ำ (0-18 คะแนน)	140	26.4
ระดับปานกลาง (19-22 คะแนน)	225	42.4
ระดับสูง (23 คะแนนขึ้นไป)	166	31.3
รวม	531	100.0
คะแนนเฉลี่ย		20.5 คะแนน
ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน		3.6 คะแนน
พิสัยคะแนนจริง		0-31 คะแนน
พิสัยคะแนนที่ได้		8-29 คะแนน
เจตคติต่อโรคเอดส์ (คะแนนเต็ม 42 คะแนน)		
ระดับต่ำ (14-36 คะแนน)	134	25.2
ระดับปานกลาง (37-39 คะแนน)	223	42.0
ระดับดี (40 คะแนนขึ้นไป)	174	32.8
รวม	531	100.0
คะแนนเฉลี่ย		37.8 คะแนน
ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน		3.0 คะแนน
พิสัยคะแนนจริง		14-42 คะแนน
พิสัยคะแนนที่ได้		15-42 คะแนน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน	อัตราร้อยละ
พฤติกรรม การดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ (คะแนนเต็ม 18 คะแนน)		
ระดับต่ำ (0-13 คะแนน)	158	34.4
ระดับปานกลาง (14-16 คะแนน)	154	33.6
ระดับดี (17 คะแนนขึ้นไป)	147	32.0
รวม	459	100.0
คะแนนเฉลี่ย		14.2 คะแนน
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		3.4 คะแนน
พิสัยคะแนนจริง		0-18 คะแนน
พิสัยคะแนนที่ได้		2-18 คะแนน
พฤติกรรม การดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ (คะแนนเต็ม 18 คะแนน)		
ระดับต่ำ (0-10 คะแนน)	125	30.9
ระดับปานกลาง (11-13 คะแนน)	141	34.8
ระดับดี (14 คะแนนขึ้นไป)	139	34.3
รวม	405	100.0
คะแนนเฉลี่ย		12.1 คะแนน
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		3.1 คะแนน
พิสัยคะแนนจริง		0-18 คะแนน
พิสัยคะแนนที่ได้		2-18 คะแนน

หมายเหตุ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์พยาบาลที่เป็นตัวอย่างของการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม การดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ และพฤติกรรม การดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ ดังรายละเอียดที่ปรากฏในหน้า 30

6. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

บุคลากรทางการพยาบาลสำหรับการศึกษาคั้งนี้มีระยะเวลาการปฏิบัติงานเฉลี่ย 9.5 ปี โดยบุคลากรส่วนใหญ่จะปฏิบัติงานมาเป็นเวลานานน้อยกว่าและเท่ากับ 10 ปี (ร้อยละ 60.1) อีกร้อยละ 39.0 เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ที่เหลือร้อยละ 1 ไม่ตอบคำถาม

7. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

บุคลากรทางการพยาบาลส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 42.4) รองลงไปมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับสูงและระดับต่ำ (ร้อยละ 31.3 และ 26.4 ตามลำดับ) คะแนนเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของบุคลากรทางการพยาบาลที่ตกเป็นตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้เท่ากับ 20.5 คะแนน

8. เจตคติต่อโรคเอดส์

บุคลากรทางการพยาบาลส่วนใหญ่มีเจตคติต่อโรคเอดส์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 42.0) รองลงไปมีเจตคติต่อโรคเอดส์ในระดับดี และระดับต่ำ (ร้อยละ 32.8 และ 25.2 ตามลำดับ) คะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อโรคเอดส์ของบุคลากรทางการพยาบาลที่ตกเป็นตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้เท่ากับ 37.8 คะแนน

9. พฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์

บุคลากรทางการพยาบาลที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ มีคะแนนพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ในระดับต่ำ (ร้อยละ 34.4) รองลงไปคือระดับปานกลาง และระดับดี (ร้อยละ 33.6 และ 32.0 ตามลำดับ) คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เท่ากับ 14.2 คะแนน

10. พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์

บุคลากรทางการพยาบาลที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ส่วนใหญ่มีคะแนนพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 34.8) อีกร้อยละ 34.3 และร้อยละ 30.9 เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ในระดับดี และระดับต่ำตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป บุคลากรทางการแพทย์ที่ตกเป็นตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่ เป็นหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 19-29 ปี และ 30-39 ปีในสัดส่วนที่เท่ากัน กว่าครึ่งเป็นผู้ที่เป็นโรค ที่เหลือเป็นผู้ที่สมรสและเคยสมรส บุคลากรทางการแพทย์ที่ตกเป็นตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้มีสัดส่วนของผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ากับผู้ที่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีค่อนข้างใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 50.3 และร้อยละ 49.7 ตามลำดับ) บุคลากรทางการแพทย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.9) เป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยโดยตรง ที่เหลือเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ สำหรับระยะเวลาที่ปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.1) ปฏิบัติงานมาเป็นเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี อีกร้อยละ 39.0 ปฏิบัติงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป และร้อยละ 0.9 ไม่ตอบคำถาม สำหรับความรู้เกี่ยวกับ โรคเอดส์และเจตคติต่อโรคเอดส์ของบุคลากรทางการแพทย์ที่ตกเป็นตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 42.4 และร้อยละ 42.0 ตามลำดับ) ส่วนพฤติกรรมการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์พบว่ามีอยู่ในระดับต่ำและระดับปานกลาง (ร้อยละ 34.4 และร้อยละ 34.8 ตามลำดับ)